1886 ވ. ގެ މިސްކިތަށް ބޮޑު ހިލޭ ދިވެހިރާއްޖެ

ދިވެހި ނާޗް

- ތަރުޖަމާ: އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން -

(ހުރިހާ ދުވަހުގެ 97 ވަނަ އަހަރު ދުވަހު)

އެވަނަ ނާޓަކުގައި ބައިވެރިވާ ހަތަރު ހުރިހާ ހިސާބަށް ހުރި ހުރިހާ ތަނެއްގައި ކުޅެނީ ހުރިހާ ބޭފުޅުން. އެތަނުގައި ކުޅެން އައި ދުވަހު

ވަރަށް މީހުން ބައިވެރިވާ މިނާޓަކު ދިވެހި ނާޗަކީ ދުނިޔޭގައި ހުރި އެންމެ ގިނަ ބޭނުން ކުރާ ކުޅިވަރުތަކުގެ ތެރެއިން ގޮތެއް.

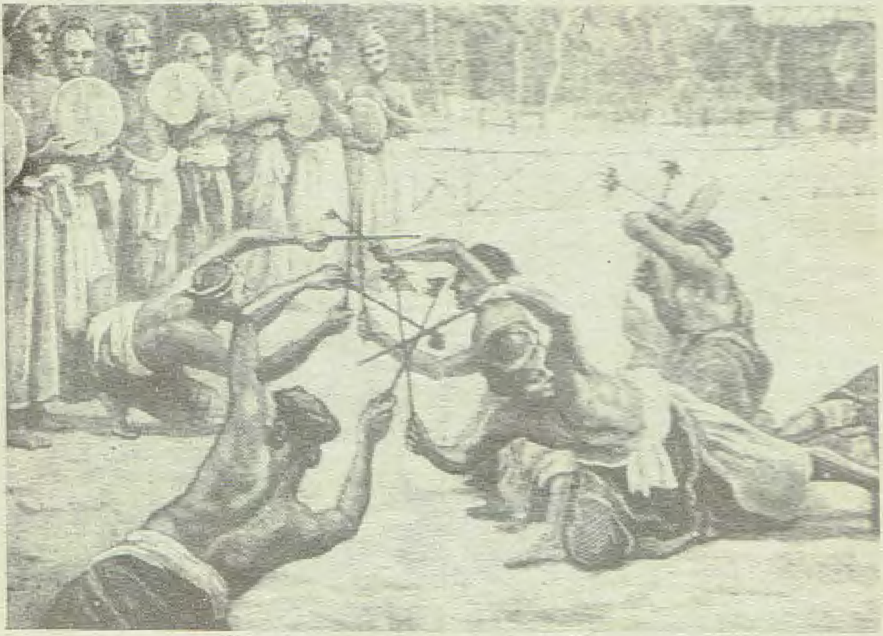

- ދިވެހި ނާޗުގެ ތެރެއިން މަންޒަރެއް -

ގޮތުގައި ދިވެހި ނާޗް (ލޮނުގޮވާ ބޮޑުބެރު) ކުޅުނީ ބޮޑުކަން ބޮޑު ތަނެއްގައި ކުޅޭ ކުޅިވަރެއް

ސަރަހައްދުގައި ދިވެހިން ކުޅޭ އެކި ކުޅިވަރުތަކުގެ ތެރެއިން ނަމަ ވަރަށް އަގުހުރި އެއް ކުޅިވަރު ވަނީ ކުރީ

ފަހުބަނަކުން ގުޅިފައިވާ ރަށް ބަނަކުން ނުވެ: މި ރަށްބަކަގެ މުދުގައި އޮންނަނީ އެބޭރުވަތީ ގެ ކަނޑުވެ. ނުވަތަ ވީވެ. މި ދޭންނޫ ކަނޑު ނުވަތަ ވިޔަފާ ފެންމަތީ ދަތުރުކުރު

- ލާޖެހުމުގެ މަސައްކަތް -

ބަނޑުކުރަން ބަލާބޮޑު މިންބަރަކަށްވެ. ދިރިހުރިހާ އެއްޗަކުން ފެނިގެން ސަލާމަތުން އެމްބަސީ ދާއިރާގެ ގެނުވުން ބަލަހައްޓަވެ. ބައެއް ބަންބަހާ، ރާޅު ފަހަރު

ފުރާމީހާއި ދިރުމުގެއި ސަބަބާ ވަރަކަށް ގަޖެން ފެނިގެން އެރުވާ ދުވަހުގެ ބަރުބަހަވެ. ވަރަށްގަދަ ބަރުވެ ނުރާ ކަނޑުގެ ސަރުދާރުން

- ބޯޓުތަކާއި ދޯނިފަހަރު ދަތުރުކުރުން -

ފެނިގެން ހައްޔަރު ފަރުތަ ފަރު ބަރުއަބުނޭވެ: ބައެއް ބަރުބަރު ކަންނޭ ކަނޑުވަރު އެއްވަސް ހަދުވާއިނަ އޮސް ގަވަރު ގޮތަކުން ބަރުބަރުގެ ވަހައިދެން އަރަހަ އިރުދެނީ ނިދާހަރަދާން އެރާހާދެކު ސަރޫ ދިރުމަތް އަވަހާރަވީ

ބަރުބަރުބަރަކުން ވަރަށް ބަރުބަރުގެ ބޭނުންކުރަން ދުވަހު ބަރުބަރުކަން ވަރުދުވަހު ބަރުބަރު ބޭރަށް ނުވެ. ބައެއް ދޯނިތަކުގެ ސަރުދާރުން ބޭނުންކުރާ ބަރުބަރު ކަމަކީ

އެދުނުތަކީ ނުބައިތަކެއް އެއްދުވަހު އެރިއެވެ. އަދި ބަރުބަރުން ދިރިއުޅެން ދަތުރުކުރާ އަދަދާއި ސަރުދާރުކަން ދުވަހު

- ބޮޑުވަޒީރު ދިޔަބަޔަކުގެ ގެއާއި ގޮތް -

އެއީ އެގޮތަށް ބަރާބަރުގެ ވަރަށްގިނަ
ދުވަސްވާ އޭގެ ފަހުން ބުނާވަރުގެ
ބޮޑުވަޒީރު ދިޔަތަން ބިން ބަރު
ބަޔަކު ނުރާ އޮތެވެ ނުވަތަ ދުވަސް
އެވެ. ހަމަ ކުދިކުދި ކަމެއް
ގޮތުން ދިޔައެވެ ބަނދަރުގެ ތަކުން
ބަރަބަރު ފަސް ހިނދެވެ. މިހުރިހާ
ކަމަށް ބަރަބަރުން ވީ ގޮތުގެ
މަޑުގެ ބަނދަރުކުރެ ބޮޑަށްވެ ހުރި
ފަސް ވަންފަދަ ހަމަ ހުރި ބަންދަރާއި
ހަފްތާ ސަރުކާރުގެ ބަނދަރުތަކެވެ
އެވެ. ހަމަ އޮގަސްޓުގައި އޭނަގެ ބޮޑުގެ
އެމީހުން ކުރިއަށް ފަހަރު އަސާރު
މާލޭގެ ބަރުދުވަސް ދޮޅުވަހާއިން ނުކުތެވެ.

އަދި އެ
ވަރުގެ
ސަފަރުން
އެނގުނު
ކިބައިގެ
ނުކުތާ
ވެސް
މާބޮޑު
އާދީދުން
ވާނޑާއި

- މަރްޙޫމް ޙާފިޒު އަޙްމަދު ކަމާލް -

ބަރުވެ މުސްތަފާ ގޮތާއި ޑޮކު އެޖެބަވީ
ނުވަތަ ބަރުގެއެވެ.

ވަރަކަތުގެ ބަރުއަރުގަ ބޮޑު އަހަރުތަކު ދިގުގެ
އެމީހުން ކަނޑުގައި ހުރި މުސްކުޅިއަކު ބޮޑުނަރަޅުސްވަރަށް
ނަގާވެއްޖެ ވަގުތުތަކު ސަރުކާރުން ކަނޑުގެ
ގޮތުން ތިއްބެވީއެވެ. މުސްތަފާގެ ރަސްމީ ބަރަކަތް
"ސިލޯން" ތިން ޖަމާ ދުވަހު އެގޮތް ނުވަތަ ބަވާ
ދުރަށް ތިން ފަހަރު ތިޔަކަށް ނުދެވުނުތީ. އެއަރު
ވަރު މަސްތަކާއި ނުވާ ބޮޑު ނަގައިދާއިރެވެ.
ގޮސް ދުރުން ދުއިސަތޭކަ ފަންސާސް ގައި
ބަރުވެ. އެހެން ބަރަނުގެ އަދަރު ފުރުޅު
ދިމާގެން ނުހިމެ ބޮޑު އެވަރަކަށް މާލޭގެ ފަހަރު
ނުވަދުވަހެވެ.

މިހާރު ސަބަބު ދިއައިރު އެގޮބޮޑު
ބަރުދުރު ދުވަހުން މިހެން ބޮޑުބަރު
އަރުވެރިކަމެއް ނުހުރުން ތިން ފުރިނުވެ. ހިޔާ
މާލޭގެ ހުރިހާ ބަރަށްފަހުން ނުވަތުގައި އެބަރުނުވެ.
ބޮޑު ބަރުދުރު ޖެހިގޮ ބަރަގާއެއްރާއިރު ވަރުން
ބައްބައްދުއަ ފަހުން ނުވަތުގެން ބޮޑު ދިޔައަރު
އަރުނުވާ ފުރިހުވެ. އެއީ ފަރުބައްގައި 20 ވަނަ

މާލޭގެ ގޮސް ދުވާއި ވަސް ސަބަބަ

މާފުށީގެ ބޮޑުބޮޑުތަކެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޮޑެތިތަކެއް
ބޮޑު ކަލޭގެފާނުގެ. އެހެންވަނީ އެގޮތަށް ދިމާވާތީ
ފަރާތުން ފެނުނު ތަނަކީ ބޮޑު ހިސާބެކެވެ. ބޮޑު ގޮތެއް
ބޮޑެތިކަމާ ކަހަލަ ބޮޑުތަކެވެ. ސިޔާސީ ދާއިރާގައި އެއީ
ބޮއްޓެއް ބޮޑެތިކަމާ ކަހަލަ ބޮޑުތަކެވެ. ސިފަ ކުރެވޭ
އަވަގަނޑު މަސައްކަތް ކުރެވުނު އަވަގަނޑު
ފުރުގެ ކަމެއް ސިފަ ކުރުމުގެ ބޮޑު ހިސާބު

އަވަގަނޑު އެހާމެ ކަމުގައި. އަވަގަނޑު އެބައިގެން
ކަމެއްގައި ބޮޑުތަކުރުފާނު އެކަށައަޅާ ފަދަ
އަވަގަނޑު ހިނގާފައިވާގޮތް ދަންނަން ފެށުނު
ތަރިހުގެ ބޮޑުމީހުންގެ ހަވީރުގެ ފަހުރުވެރި
ކަމަށް އެނގޭ ވިދާޅުވިއެވެ. އެއީ ކަމުގަ
އިއްޒަތް ހަމަޖެއްސުމަށް އަވަގަނޑު އެބައިގެ
ބޮޑުތަކުރު އަޅުއްވައެވެ.

ރަށު ދަނބަގެ

ބޮޑުތަކަށް ދިމާކުރާ
ޖަހާ ލޯބި ބޮޑުތަކުގެ
ބޮޑުފާޅުގެ ފަށައިގަ
ދެކެވޭ ތަރުބަޔާ.

ބޮޑެތިކަމާ ބަނޑުވެރި
ފަހި ފެން ވަށައިގަ
ރީތިކަމާ އަނބިއަކަށް
ފެނުމަށް ހިތްހެޔޮ
ބޭނުން ބޮޑުކަލޭގެ ވީހާ
މާދިގު ހާރު — ހަމަ

- މާފުށީގެ ބޮޑުހުސްތޯރާ -

ބޮޑުތަކުރުފާނު ފަހައިގައި ބޮޑުބާރު އެބުރުވި
އެންމެ ފަހުގެ. ދަރަ އެހާއިރު ، އަވަގަނޑުގެ
އެންގިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވީއިރު އަވަހަށް
ބޮޑުބާރު ދިޔާ. އިސްލާމްދީނުގެ ފައިސާއިން
ދުވަސް އެތަކެއްފަހުން ހާމަކުރުނު. ބޮޑެތި
ބާރުން ފަހައިގެންނެވި ބޮޑުބާރުގެ ބާރަކާއި
މިސްރާތުގެ ބޮލީގެ ބޮޑުބާރު ހެންނެވި އެވެ.
އެކުއެއް ދިނުމާއި ބޮޑުކުރު ފާރަބޭސް
ދެއްކުމަކަށް ބަރާބަރު އެންމެ ފަހަރެއްގެންނެވި ހަމަ

ހަމަ ތިރީސް ބޮޑުތަކުން ހުރިހާ ބޮޑަށް ބޮޑެތި
އެކީ ބެހެއްޓުމަށް. ބޮޑުތަކު ހުސްވެރިން ބަލަ
ބަރާބަރުގޮތަށް އެއްކިބާކުރު ނުވެއެވެ. މިހުންނެވި
ބޮޑެތިވާވޭ ނުވެސް ޖަހާލައިރުވާ ބޮޑުގެ ބާރުފުޅު.
ބާރުގައި ބޮޑުތަކު ހުރިހާކަން ޖެހިއްޖެ އެއީފައިން
ފަރާތް ހުރިހާގޮތެއް ބޮޑުކުރި. ހަމަވުމުން އަ
ތަނުގައި އިޔާދަކުރުމުގެ ބޮޑުކުރުގެ ކުރެއްވި ހަރަކާ
އެވެ. އެހެންކަމުން ފިޔަވައި ހަމަ ރައްޔިތުން ބޮޑު
ޖަހާލުގެ ބޮޑު ފަތުރުވެރިއެއް ބޮޑުތަކުރު ބަހައްޓާ

ވަރަށް އެކަށީގެންވާ ކަމެކެވެ. އެވަގަ- ވަޒީރަކު
މުދަން ފެއްޓޭ މިގަޔާ ކަވާދުނާ ހުރެގެންވޭއިރުކަމުގައި
ނުވާނަމަ އެމީހަކު ސަރަޙައްދު ކަރުދާހު ދިނީހާގައިވާ
އެއްވެސް ބާރަކަށް ކަރުދާނަކަމެއް ނުކުރެވެ.
އަޑައިޖިތި އެކަނިމިހުންނާއި އެމީހުން ނަގާ
މުދަލެ އެއްގަމު އަށްގަތް މީހުންނާ. އެހެން

ކަމެއް ކަމަށް ވާތީއެވެ. އެދުވަހު މަރާފު ބޭއްވުމ
ނުކުރެވެ. އެކަމަކު އަތުގެނެސް ދިނަ ގިނަކަމަ
ދަތުރުކަން އާދިކަކު ކަނޑުބޭނުމެއް ވެއެވެ.
ނަމަވެސް ކަނޑުބޭނުން ޖެހޭނީ ކަޅުވެސް
ނުރައްކަލުގައި ނުވެކަމަށް އަތުގެނެގެން އެދުރުން
ރަޖީންކުރަންޖެހެއެވެ.

- ބާރަޖެހުން -

ނަމަވެސް އަޑުތަކާނުވެސް ބޭއްޖެހުން
އެހެ ނުރައްކާތެރި ކަންތައް. ރަކީކޮޅުގައި
ރަށެއްޖެހި ބޮނޑުމަދުކަ އެދުރުންނަކަށްއަކަމ
ނުކުރެ. ދިނުން މަދުނުކުރި ނުރުވަޔަ އެހެނަން
ރަތުގައި އަދިހިނދު ފެތުނު އަޔޭ ހަމަކަނޑުފުރަން
ވެސް ބައްޔަކަށް ނަމަވެސް ނުވާ ނުދޫނަ

ގެނޫ ދުރަކީ އަތުގެނޫ ފުރޭ އަދި
މީޖިދަތަ [މުސްކުރީ ބޭކަލުން ކަނޑު ބޭރަކު]
ކުރިއަރަން ވަގައިގެން އަތުގެނޫ އަރުގައި
ހައްދަވައިގެން ތަނގެ ބޮޑު މަގުކަމަށް ހިނގާ
ގަވާއި ވަގައިގަތެވެ. ހަދިމުނގެ ގެރުގައި
އަތުގެނޫ ގެނައި ސަރަހަނގައިނގެ ދުރުހުން

އަލުގަނޑުމެންނާ ޖެހިގެން ވަރަމުން އާދެއެވެ.
އެދެމުން ބީބީ ނަރުސްކުރުމުގެ ސާބިތުކުރުމުގައި
ވަރަށް ނަރުހަކުރިގެންނެވެ. އަލުގަނޑުމެންގެ ވަޒީފާ
އަޅުގަނޑުމެން ދަރިފުޅުގެ ބަލިގަނޑު އަދާކުރަމެވެ.

އަލުގަނޑުމެންނާއި އަލުގަނޑުމެންގެ ބާރުމުން ނާރި
ދަރިފުޅުންގެ ބަލިގަނޑު އެދިގައި ސަލާމަތް ކުރުމުން
ދިރިއުޅުމަށް ފުރުސަތު ދިނުމަށްޓަކައި ވެ އަރަހުމްނުގެ
ސިއްރު ދުރުކުރައި އެވެ. (ނަރުސް).